

Nota tècnica sobre el desequilibri territorial del PLATER al Lluçanès

Objecte

Aquesta nota té per objecte justificar, amb dades comparatives, que la proposta del PLATER assigna al Lluçanès una intensitat d'acollida de fotovoltaica en sòl no artificialitzat clarament superior a la mitjana catalana. La finalitat no és qüestionar la necessitat de la transició energètica, sinó reclamar una distribució territorial més proporcional, més transparent i més coherent amb la prioritat que el mateix PLATER atribueix als edificis i als sòls artificialitzats.

Síntesi executiva

El Lluçanès administratiu de vuit municipis representa aproximadament el 0,71% de la superfície de Catalunya i el 0,07% de la població, però assumeix el 2,54% de tot l'objectiu català de fotovoltaica en sòl no artificialitzat. Això implica una sobreassignació molt significativa respecte del seu pes territorial i, sobretot, demogràfic.

La composició interna de l'objectiu és encara més reveladora: al Lluçanès, el 93,4% de tota la fotovoltaica prevista recau sobre sòl no artificialitzat, mentre que al conjunt de Catalunya aquest percentatge és del 58,5%. Per tant, la comarca queda fortament especialitzada en la part territorialment més intensiva i més conflictiva de la transició energètica.

Si es transforma la potència assignada en una ocupació efectiva equivalent, aplicant la ràtio oficial del PLATER de 1,6 ha/MW per a la fotovoltaica a terra, l'objectiu del Lluçanès equival a una ocupació aproximada de 7,89 km², és a dir, el 3,48% del territori comarcal. La mitjana catalana és del 0,98%. Alguns municipis del Lluçanès s'aproximen molt al llindar del 5% d'ocupació municipal.

Dades comparatives Lluçanès – Catalunya

Indicador	Lluçanès	Catalunya
Superfície (km ²)	226,54	32.107,98
Població 2025	5.723	8.124.126
FV en edificis (MW)	32,1	11.144,4
FV en sòls artificialitzats (MW)	2,6	2.614,0
FV en sòl no artificialitzat (MW)	493,3	19.394,3
FV total (MW)	527,9	33.152,7
Eòlica terrestre (MW)	0,1	23.136,0
Total renovables principals (MW)	528,0	56.288,7
% FV no artificialitzat sobre FV total	93,4%	58,5%
FV no artificialitzat (kW/hab)	86,2	2,39

Indicador	Lluçanès	Catalunya
Total renovables principals (kW/hab)	92,3	6,93
FV no artificialitzat (MW/km ²)	2,18	0,604
Ocupació efectiva equivalent FV no art. (km ²)	7,89	314,00
Ocupació efectiva equivalent FV no art. sobre territori	3,48%	0,98%

Lectura de les dades

La primera dada determinant és de desproporcionalitat. El Lluçanès assumeix una quota d'objectiu de fotovoltaica en sòl no artificialitzat molt superior al seu pes territorial i demogràfic. Dit d'una altra manera, la càrrega sobre el Lluçanès és aproximadament 3,6 vegades superior al seu pes superficial dins de Catalunya i 36 vegades superior al seu pes poblacional.

La segona dada determinant és de composició tecnològica. El pla no només assigna molta potència al Lluçanès, sinó que ho fa concentrant-la gairebé tota en sòl no artificialitzat. Això desplaça cap a una comarca rural la part més intensiva en consum de sòl, en transformació del paisatge i en potencial conflicte amb els usos agraris i ambientals.

La tercera dada determinant és de pressió territorial efectiva. Fins i tot aplicant els propis paràmetres oficials del PLATER, el Lluçanès queda molt per sobre de la mitjana catalana en ocupació equivalent del territori.

Lectura municipal dels 8 municipis

Municipi	Hab.	km ²	FV no art. MW	FV total MW	kW/hab FV total	% terme ocupat*
Alpens	267	13,80	19,9	21,1	79,0	2,31%
Lluçà	280	52,98	103,6	106,4	380,0	3,13%
Olost	1.204	29,37	89,8	98,0	81,4	4,89%
Oristà	556	68,49	143,7	150,9	271,4	3,36%
Perafita	433	19,59	59,5	63,4	146,4	4,86%
Prats de Lluçanès	2.759	13,78	22,6	31,0	11,2	2,62%
Sant Martí d'Albars	135	14,73	45,2	47,5	351,9	4,91%
Sobremunt	89	13,80	8,8	9,7	109,0	1,02%
Lluçanès	5.723	226,54	493,3	527,9	92,3	3,48%

* Estimació d'ocupació efectiva equivalent de la fotovoltaica en sòl no artificialitzat, calculada amb la ràtio oficial de 1,6 ha/MW.

Valoració territorial

La càrrega no es reparteix de manera homogènia dins la comarca. En termes absoluts destaquen Oristà, Lluçà i Olost. En termes per habitant, els valors més extrems se situen a Lluçà, Sant Martí d'Albars i Oristà. En termes d'ocupació equivalent del terme municipal, alguns municipis s'acosten molt al llindar del 5%.

Per tant, el debat sobre el desequilibri no és només comarcal, sinó també intracomarcal. El resultat del PLATER no configura únicament el Lluçanès com a territori receptor per damunt de la mitjana, sinó que concentra una part especialment intensa d'aquesta càrrega en municipis petits, rurals i de baixa densitat.

Conclusions

Primera. El PLATER genera al Lluçanès una càrrega de fotovoltaica en sòl no artificialitzat clarament superior a la mitjana catalana.

Segona. Aquesta càrrega és desproporcionada tant en relació amb el pes territorial de la comarca com, sobretot, en relació amb el seu pes demogràfic.

Tercera. La composició de l'objectiu és especialment desequilibrada perquè concentra al Lluçanès la part de la transició energètica amb més consum de sòl rural.

Quarta. Diversos municipis de la comarca suporten una pressió equivalent molt elevada, fet que accentua el desequilibri dins del mateix Lluçanès.

Cinquena. El resultat final no sembla plenament coherent amb els principis que el mateix PLATER afirma: equilibri territorial, solidaritat territorial i prioritització d'edificis i sòls artificialitzats.

Propostes que es formulen

- **Revisar a la baixa els objectius assignats al Lluçanès en fotovoltaica sobre sòl no artificialitzat**, per adequar-los millor als principis d'equilibri territorial, proporcionalitat i justícia territorial.
- **Incrementar, abans de carregar nous objectius sobre sòl no artificialitzat, el pes de la fotovoltaica en edificis i en sòls artificialitzats**, d'acord amb la jerarquia d'implantació que el mateix PLATER declara com a prioritària.
- **Incorporar un mecanisme explícit de correcció de desequilibris territorials**, amb indicadors comparables per comarca i municipi, com a mínim en MW/habitant, MW/km², percentatge de sòl potencialment afectat i grau de concentració en sòl no artificialitzat.
- **Establir límits màxims de càrrega territorial en comarques rurals i de baixa densitat**, per evitar que els territoris amb poca població esdevinguin receptors desproporcionats de projectes d'escala supralocal.
- **Reforçar la protecció dels sòls agraris productius, del paisatge rural i de les unitats territorials de mosaic agroforestal**, especialment en aquells àmbits on la implantació acumulada pugui comprometre la funcionalitat agrària i l'estructura territorial.
- **Publicar de manera transparent la cartografia municipal detallada de sòls aptes, prioritaris i no prioritaris, així com la metodologia aplicada per arribar als objectius municipals i comarcals**, per permetre una verificació pública real del resultat final del pla.

En definitiva. es demana que el PLATER revisi el tractament previst per al Lluçanès per tal que la transició energètica es desplegui d'acord amb criteris efectius de proporcionalitat, equitat territorial i protecció del sòl rural, i no a costa d'una concentració excessiva de càrrega sobre una comarca amb capacitat limitada d'absorció.